

Jaarverslag 2023

Stichting Federatie Auteursrechtbelangen
Lange Voorhout 57, 2514 EC Den Haag
Tel: 070 - 3109109
E-mail: federatie@auteursrecht.nl
Website: www.auteursrechtbelangen.nl

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
I. INLEIDING	4
II. SECRETARIEEL VERSLAG 2023	5
II.a Wetgeving Europees en nationaal	5
II.b Platform ACCT	7
II.c Voorlichting	8
II.d Contacten met de overheid	9
II.e Steunfonds Rechtensector	9
II.f Taskforce culturele en creatieve sector	10
III. VERSLAG COLLECTIEVE ACTIVITEITEN	11
III.a Communicatiebeleid (Onderwijsproject)	11
III.b Collectieve handhaving	12
III.c Geschillencommissie Auteurscontractenrecht	13
IV. DE FEDERATIE: ORGANISATIE, WERKGROEPEN, BUREAU	15
IV.a Bestuur en Vergadering van Aangeslotenen	15
IV.b Werkgroepen	15
IV.c Secretariaat	16
IV.d Financiën	16

VOORWOORD

Voor u ligt het verslag over het jaar 2023 van de Federatie Auteursrechtbelangen. Het is goed om vast te stellen dat de Federatie nog altijd een wezenlijke rol kan spelen in het veld als vertegenwoordiger van de gehele auteursrechtsector, dat wil zeggen de creatieve en culturele branche waarvan het auteurs- en naburig recht de basis vormt voor exploitatie en inkomensvorming. In 2024 is het 40 jaar geleden dat de Federatie als Stichting Auteursrechtbelangen is opgericht en dat zal gevierd worden! De afgelopen jaren heeft de Federatie ook op andere wijze bewezen een belangrijke rol te kunnen spelen als vertegenwoordiger van de auteursrechtsector door in drie fases in totaal 25 miljoen euro subsidie van OCW te verwerven voor de door de coronacrisis zwaar getroffen culturele sector. Het geld is via de deelnemende collectieve beheersorganisaties direct terecht gekomen bij meer dan 40.000 makers en uitvoerende kunstenaars die daardoor in coronatijden aan het werk konden blijven en nieuw werk hebben gemaakt, zo blijkt ook uit het rapport “De impact van coronasteun voor makers en uitvoerende kunstenaars” van Kantar Public. Ruim acht op de tien begunstigde makers geven aan dat zij hiermee een nieuw publiek hebben bereikt.

2023 was het jaar van de opkomst van Artificial Intelligence (AI), althans van het debat over de implicaties voor rechthebbenden. In december 2023 heeft de EU in Brussel een voorlopig politiek akkoord bereikt over de AI Act. De toegevoegde waarde van een nieuw werk zit toch altijd in de creatieve inbreng van de maker die door het auteursrecht wordt beschermd.

Belangrijk in 2023 was ook het auteurscontractenrecht waarvoor in 2024 een wetsvoorstel aan de Tweede Kamer kon worden aangeboden. De Federatie heeft aangedrongen op een voortvarende behandeling met het oog op een spoedige inwerkingtreding van dit voor alle betrokken partijen belangrijke wetsvoorstel.

Op 23 september 2023 overleed Kees Holierhoek: hij speelde bij de collectieve belangenbehartiging in die 40 jaar een grote rol: vanaf de oprichting was hij 30 jaar lang voorzitter van stichting Lira. Hij was 18 jaar lid van het bestuur van de stichting Auteursrechtbelangen.

De stichting heeft het onder meer zo lang volgehouden door de organisatie aan te passen aan de bestuurlijke ontwikkelingen van de aangesloten organisaties. Ook nu wordt weer nagedacht over de optimale organisatie van de collectieve belangenbehartiging in de komende jaren.

Paul Solleveld, algemeen secretaris Federatie Auteursrechtbelangen
Den Haag, 22 mei 2024

I. Inleiding

De Stichting Auteursrechtbelangen werd op 3 juli 1984 opgericht door zestien organisaties met belang bij auteursrecht en naburige rechten vanuit de behoefte om het auteursrechtelijke en nabuurrechtelijke klimaat in praktische en ideële zin te verbeteren. In haar statuten werd het doel van de stichting als volgt omschreven: "het in praktische zin verbeteren van de mogelijkheden tot uitoefening van het auteursrecht (met inbegrip van eventuele daaraan verwante rechten) en het beschermen van de positie van de rechthebbenden krachtens zulk recht en hun rechtverkrijgenden, mede gelet op de redelijke belangen van de overige betrokkenen bij zulke bescherming".

Per 12 september 2012 is de stichting met een statutenwijziging omgevormd in de Stichting Federatie Auteursrechtbelangen, Organisatie voor Auteursrecht en Naburige Rechten (hierna "de Federatie"). Het doel is daarbij als volgt geformuleerd: "het vergroten en versterken van het draagvlak voor het Auteursrecht, daaronder mede begrepen de naburige rechten, en bevordering van de bescherming en verbetering van de positie van de rechthebbenden". Op 22 maart 2020 zijn de statuten gewijzigd. Het gezamenlijk voorzitterschap van de platformvoorzitters, de functie van Algemeen Secretaris en de instelling van een Vergadering van Aangeslotenen zijn daarmee in de statuten geformaliseerd.

De Federatie is het samenwerkingsverband van drie aangesloten organisaties: Platform Makers, Platform Creatieve Media Industrie (PCMI) en VOI©E. Iedere aangesloten organisatie heeft drie zetels in het bestuur van de Federatie. Het voorzitterschap is in handen van de voorzitters van deze drie platforms gezamenlijk, die deze functie volgens een roulatieschema vervullen. Ten minste eenmaal per jaar bespreekt het bestuur het gevoerde beleid met de vergadering van aangeslotenen en legt dan een activiteitenplan en begroting voor de collectieve activiteiten ter goedkeuring voor.

Vanwege de grote overlap in doelstellingen worden VOI©E en de Federatie vanaf de oprichting van VOI©E in 2008 bediend vanuit een gezamenlijk bureau belast met de uitvoering.

II. Secretarieleel verslag 2023

In dit deel van het jaarverslag gaan we in op een paar belangrijke onderwerpen waaraan de Federatie in 2023 aandacht heeft besteed. De collectieve activiteiten die VOI©E-leden financieren en waarvan de uitvoering onder auspiciën van de Federatie plaatsvindt, zijn in hoofdstuk III opgenomen: communicatieplan, collectieve handhaving en de geschillencommissie auteurscontractenrecht.

II.a Wetgeving Europees en nationaal

Belangrijke thema's in het verslagjaar waren de voorbereidingen op het wetsvoorstel tot versterking van het auteurscontractenrecht, in het bijzonder het filmcontractenrecht, het vergroten van het draagvlak voor de geschillencommissie auteurscontractenrecht, de implementatie van de Digital Services Act, de Europese AI Act en de geplande evaluatie van het CvTA vanuit de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen.. Ook de dialoog met erfgoedinstellingen loopt nog.

De Federatie heeft een brief aan de nieuwe informateur gezonden waarin aandacht wordt gevraagd voor artificial intelligence, onderzoek naar het economisch belang van de sector, de samenwerking met Platform ACCT, herijking van het toezicht op collectieve beheersorganisaties (CBO's) en een follow-up van het Steunfonds Rechtensector.

Wet versterking auteurscontractenrecht

De Wet Auteurscontractenrecht (ACR) is op 1 juli 2015 in werking getreden met als doel om de contractuele positie van auteurs en uitvoerende kunstenaars ten opzichte van exploitanten van hun werk te verstevigen in de Auteurswet en in de Wet naburige rechten. De evaluatie van deze wet heeft geleid tot een wetsvoorstel tot versterking van het auteurscontractenrecht dat in consultatie is gegeven aan belanghebbenden. De indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer wachtte op de afloop van onderhandelingen tussen betrokken partijen over een billijke vergoeding voor alle makers in geval van exploitatie via video on demand. In 2024 is hierover een akkoord op hoofdlijnen bereikt en kan het wetsvoorstel in behandeling worden genomen.

De belangrijkste voorstellen zijn:

- Wettelijk wordt verankerd dat een vereniging van makers en een exploitant of een vereniging van exploitanten bij collectieve overeenkomst nader invulling mogen geven aan alle rechten en verplichtingen uit het auteurscontractenrecht. Een collectief onderhandelde vergoeding wordt vermoed billijk te zijn. In aanvulling hierop geldt dat de vergoeding voor de overdracht van het beschikbaarstellingsrecht door de maker aan de filmproducent alleen wordt vermoed billijk te zijn, indien deze passend is en in verhouding staat tot het gebruik dat van het beschikbaarstellingsrecht wordt gemaakt. Met deze bewijsvermoedens worden collectieve afspraken over de billijke vergoeding gestimuleerd.
- Voor een overeenkomst waarbij het auteursrecht exclusief wordt gelicentieerd is een schriftelijke overeenkomst voldoende, voor een formeel bewijs van een overdracht blijft waar nodig een akte vereist.

- Bij algemene maatregel van bestuur kunnen exploitanten die met publieke middelen worden gefinancierd, worden verplicht om zich aan te sluiten bij de geschillencommissie auteurscontractenrecht.

De geschillencommissie auteurscontractenrecht

Een van knelpunten die naar voren is gekomen bij de evaluatie van het auteurscontractenrecht was het gebrek aan aansluitingen van exploitanten bij de door de Federatie opgerichte en – via VOI©E gefinancierde – Geschillencommissie auteurscontractenrecht. De Federatie heeft in het verslagjaar in overleg met Platform Makers en PCMI een reglementswijziging tot stand gebracht die de drempel tot collectieve aansluiting van exploitanten beoogt weg te nemen en die het mogelijk maakt dat klachten ook kunnen worden ingediend door organisaties van rechthebbenden. Het nieuwe reglement is op 1 januari 2024 in werking getreden. Het ministerie van OCW heeft daarop besloten vanaf 2024 de vaste lasten van deze geschillencommissie op zich te nemen. VOI©E blijft wel verantwoordelijk voor de financiering van de zaaksgelateerde kosten. Zie voor meer informatie III.c.

Digital Services Act (DSA)

De Verordening digitale diensten en wijziging 2000/31/EG (de Digital Services Act, DSA) regelt met name de rol, verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van tussenpersonen in relatie tot de verspreiding van illegale inhoud. Sinds 17 februari 2023 moeten grote online platforms en diensten in Europa en grote online marktplaatsen informatie over het aantal actieve gebruikers op hun website publiceren. Sinds 25 augustus 2023 moeten de 19 allergrootste online platforms en zoekmachines voldoen aan de strengste verplichtingen van de DSA, waaronder het gericht aanpakken van illegale inhoud en desinformatie. Vanaf 17 februari 2024 is de Digitaledienstenverordening van toepassing op alle aanbieders van tussenhandeldiensten. Op die datum moesten de lidstaten hebben voorzien in de aanwijzing van een zogenaamde digitaledienstencoördinator, dat wordt in Nederland de Autoriteit Consument & Markt (ACM). Meldingen van illegaal gebruik door zogenaamde “trusted flaggers” moeten met voorrang worden behandeld. Stichting BREIN wordt een van die trusted flaggers.

AI Act

De Europese Unie heeft in het verslagjaar een akkoord bereikt over de AI Act, Europese eisen en kaders voor kunstmatige intelligentie. In het akkoord zijn afspraken gemaakt over wat hoog risico AI-systemen zijn en welke eisen hieraan worden gesteld. Ook zijn bepaalde soorten onwenselijke AI straks verboden, zoals social scoring of manipulerende AI-technieken. Aanbieders van chatbots, deepfake technieken of generatieve AI-systemen, zoals het populaire ChatGPT, moeten ervoor zorgen dat het voor mensen duidelijk is dat ze met een AI praten of dat content door AI is gemaakt. Iedereen die met AI werkt zal vanaf 2026 moeten voldoen aan de eisen.

In de brief aan de informateur schreef de Federatie hierover: “In de internationale discussie hierover is het belangrijk dat ook de Nederlandse wetgever zich inzet voor een AI-beleid waarbij het gebruik c.q. de exploitatie van auteursrechtelijk beschermd werk transparant moet zijn en rechthebbenden het recht toekomt om geïnformeerde toestemming te verlenen voordat hun auteursrechtelijk beschermd werk gebruikt wordt voor het trainen van AI. Tegenover dat toestemmingsvereiste hoort ook een billijke vergoeding te kunnen staan. De exploitatie van alles dat met en door AI tot stand komt, behoort evengoed als elke andere exploitatie te voldoen aan de bestaande auteursrechtregels, waarbij alleen menselijke creativiteit beschermd wordt.”

Evaluatie van het toezicht op collectief beheer

In aanloop naar de evaluatie van het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA) als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) heeft VOI©E het rapport “15 jaar VOI©E, Monitor 2008 – 2023, de professionalisering van het collectief beheer” uitgebracht. In het verslagjaar bestaat VOI©E 15 jaar en in deze terugblik wordt aangetoond dat de belangrijkste kritiekpunten – die mede hebben geleid tot de Wet Toezicht in de huidige vorm – door vele verbeteringen zijn weggenomen.

In de brief aan de informateur geeft de Federatie aan graag te willen zien dat het toezichtbeleid op basis hiervan gaat functioneren. “Een vorm van wettelijk toezicht moet blijven bestaan, maar de huidige ontwikkelingen vragen om toezicht op maat, met name in de vorm van meer risicogerichtheid en verlicht wettelijk toezicht met een grotere verantwoordelijkheid voor de interne toezichthouder. Herijking van het wettelijk kader en het toezichtbeleid van het College van Toezicht is gewenst met het oog op de sterk verbeterde situatie met een geprofessionaliseerde sector en een goed geregeld intern toezicht en de almaar stijgende kosten van het toezicht.” De Federatie ziet dan ook uit naar de uitkomsten van de ZBO-evaluatie van het College van Toezicht.

Dialogo met erfgoedinstellingen

OCW heeft het initiatief genomen voor zogenoemde stakeholders dialogen tussen de cultureel erfgoedinstellingen en betrokken CBO's en organisaties van rechthebbenden over mogelijke afspraken over verruimde licenties voor het digitaliseren en online beschikbaar stellen van werken die niet (meer) in de handel zijn of over verruimde licenties in het algemeen. In het verslagjaar zijn twee convenanten in de maak: voor muziekwerken en voor audiovisuele werken. Voor kranten en tijdschriften is ook een convenant in zicht.

II.b Platform ACCT

Het project Arbeidsmarktagenda Culturele en Creatieve Sector werd in november 2017 gelanceerd. Stip aan de horizon is verbetering van de economische positie van kunstenaars en de creatieve industrie. Het ministerie van OCW is ten nauwste betrokken bij het project, en stelt voor de uitvoering ook middelen beschikbaar. Inmiddels is het project omgevormd tot Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst, ook wel Platform ACCT of PACCT. De Federatie participeert actief in dit Platform.

De Federatie neemt deel in de werkgroep Auteursrecht en in twee sub-werkgroepen daarvan. Zo is er een sub-werkgroep over promotie en bewustwording van auteurs- en aanverwante rechten. De website [Auteursrecht.nl](http://auteursrecht.nl) en de promotie daarvan staan hierbij centraal. Voorts neemt de Federatie deel aan een sub-werkgroep over inzicht en onderzoek. Daar wordt samen met OCW onderzoek voorbereid om het verdienvermogen van makers, alsmede de geldstromen in het auteursrecht in kaart te brengen. In het kader van het flankerend beleid met betrekking tot het auteurscontractenrecht dicht de overheid een rol toe aan de werkgroep Auteursrecht voor het faciliteren van sectorgerichte collectieve afspraken. De zogenoemde “ketentafels” van het programma FairPACCT kunnen als voorbeeld dienen voor de inrichting van “auteursrechttafels”. De inhoudelijke uitvoering en begeleiding van deze auteursrechttafels zal dan worden verzorgd door de Federatie.

II.c Voorlichting

De website auteursrecht.nl is in Nederland de standaard voor wie gemakkelijk en overzichtelijk meer informatie wil over auteursrecht en naburige rechten. De site bevat een pagina over de Federatie die zowel in het Nederlands als het Engels beschikbaar is. Een aantrekkelijke video-infographic legt in 2 minuten uit waar het bij auteursrecht over gaat. Ook deze video is beschikbaar in het Engels. Op de website is voorts informatie te vinden over het Steunfonds Rechtensector. De website wordt door het bureau up-to-date gehouden. Het bureau beheert ook de website auteursrechtvoorjou.nl, een introductie voor auteursrecht bij de jeugd.

Ter bevordering van de interne communicatie verspreidt het bureau een e-mail bulletin: ‘Nieuws van het Lange Voorhout’. Dit bulletin wordt onder meer verzonden aan bestuur en raad Federatie Auteursrechtbelangen; algemeen bestuur, voorzitters en bestuursleden van leden VOI©E; vertegenwoordigers van de bij Platform Makers en Platform Creatieve Media Industrie aangesloten organisaties; directie BREIN; en de werkgroep juristen. Het ‘Nieuws van het Lange Voorhout’, dat ook vertrouwelijke informatie bevat, verschijnt zo vaak als daartoe aanleiding is; in 2023 zijn 16 edities uitgebracht.

Wanneer daar aanleiding voor is, wordt in het bulletin ‘Focus op Auteursrechtbelangen’ ten behoeve van de brede achterban van de drie platforms een overzicht gegeven van alle ontwikkelingen in het auteursrecht en het naburig recht waarmee de Federatie zich bezig houdt. Dit bulletin verscheen in 2023 eenmaal. Tevens ontvangen genoemden de wekelijks verschijnende openbare nieuwsbrief VOI©Email.

Naar aanleiding van informatie op de websites – of los daarvan – nemen jaarlijks circa 750 geïnteresseerden contact op met het bureau met vragen over de rechten. Hetzij als rechthebbende (in spe) of als gebruiker. Zij worden wegwijs gemaakt in de wereld van licenties en rechtsbescherming. Kijkend naar de reacties voorziet deze service prima in een behoefte.

II.d Contacten met de overheid

Elk kwartaal vindt een informele bijeenkomst plaats met vertegenwoordigers van J&V, EZK en OCW. Deze bijeenkomsten zijn in de eerste plaats gericht op informatie-uitwisseling zowel over nationale als internationale aangelegenheden. De internationale agenda betreft voornamelijk de ontwikkelingen in de Europese Unie. De discussies tussen de Federatie en de ministeries zijn constructief en openhartig.

Het kwartaaloverleg is opgedeeld in een algemeen deel, en een overleg waarbij een van de platforms centraal staat en apart met de ambtenaren overlegt. Belangstellenden uit de achterban van dat platform kunnen aan de bespreking deelnemen. Namens de Federatie treedt dan de desbetreffende platformvoorzitter als gespreksleider voor beide segmenten op. De overleggen hadden in 2023 plaats op 28 februari, 6 juni, 26 september en 21 november. Op 28 februari en op 21 november heeft Platform Makers gelegenheid gekregen afzonderlijk overleg te voeren met de ministeries. Op 6 juni was de beurt aan VOI©E en op 26 september aan PCMI.

Tijdens het overleg worden met name de nationale en internationale ontwikkelingen rond wet- en regelgeving besproken die relevant zijn voor het auteursrecht en de naburige rechten. Ook wordt hier de vinger aan de pols gehouden inzake het door het ministerie van EZK toegezegde vervolgonderzoek naar het economisch belang van het auteursrecht.

II.e Steunfonds Rechtensector

De Federatie Auteursrechtbelangen heeft in 2020 het Steunfonds Rechtensector opgericht om de totstandbrenging van (nieuwe) werken in de door de coronamaatregelen zwaar getroffen creatieve sector te stimuleren. De aan het steunfonds deelnemende CBO's (Buma, Sena, Lira, Vevam, Pictoright en Norma) hebben hiervoor 5 miljoen euro beschikbaar gesteld; dit bedrag is door de minister van OCW verdubbeld naar 10 miljoen euro. De organisatie van het steunfonds verloopt via VOI©E. De doeltreffendheid van de door de CBO's uitgevoerde projecten, waardoor bijdragen aan nieuwe culturele producten rechtstreeks bij de makers terecht komen, was aanleiding voor de minister van OCW om in 2021 extra steun van 10 miljoen euro aan het Steunfonds Rechtensector toe te zeggen en in 2022 werd nogmaals 10 miljoen euro toegekend. In 2023 is verantwoording afgelegd over Fase I en II van het subsidietraject; die over Fase III volgt in 2024. Meer dan 40.000 makers en uitvoerende kunstenaars konden hiermee, ondanks corona, aan het werk blijven en nieuw werk maken.

In opdracht van OCW hebben SEO Economisch Onderzoek, Kohnstamm Instituut en Andersson Elffers Felix een evaluatie uitgevoerd naar de effecten van de coronasteun in de cultuursector. In het evaluatierapport zijn ook de resultaten van de onderzoeken naar en van het Steunfonds Rechtensector verwerkt. Uit het in opdracht van de Federatie door Kantar Public uitgevoerde onderzoek ("De impact van coronasteun voor makers en uitvoerende kunstenaars") bleek onder meer dat acht op de tien begunstigde makers aangeven dat zij hiermee een nieuw publiek hebben bereikt. Gememoreerd werd dat makers en uitvoerende kunstenaars zeer positief waren over regelingen vanuit het Steunfonds Rechtensector.

Bij het vierde steunpakket benoemde OCW dat het Steunfonds Rechtensector als een goede partner werd gezien voor het uitkeren van de middelen. Het algemene beeld vanuit deze evaluatie is dat het beleid effectief is geweest: de culturele infrastructuur is overeind gehouden. De onderzoekers adviseren onder meer om ruimte te blijven houden voor kleinschalige regelingen die direct op makers gericht zijn. Dit biedt aanknopingspunten voor een follow-up van het Steunfonds Rechtensector. Op 17 april hebben de voorzitters van de platforms, de secretaris en de bureaudirecteur een bezoek gebracht aan de Staatssecretaris van Cultuur, mevrouw Uslu, om dit te bespreken. Daaruit is gevolgd dat de Federatie namens de deelnemende CBO's een 'bidbook' aan OCW heeft aangeboden met projecten die daarvoor in aanmerking zouden kunnen komen. Omdat dit nieuw beleid betreft kan een besluit daarover pas worden genomen door een nieuw Kabinet.

De website [Cultuurexplosie.nu](https://cultuurexplosie.nu) is op 1 november 2021 gelanceerd door de minister van OCW. Deze website maakt projecten die zijn gefinancierd uit het Steunfonds Rechtensector voor iedereen zichtbaar. Belangstellenden ontvingen "cultuurshots" met een impressie van de nieuw op de website geplaatste projecten.

II.f Taskforce culturele en creatieve sector

De Taskforce culturele en creatieve sector is een samenwerkingsverband van ruim honderd branche-, beroeps- en belangenorganisaties. Aanvankelijk doel van de taskforce was om door gezamenlijke analyses, informatie-uitwisseling en afstemming de coronacrisis het hoofd te bieden. De Taskforce heeft zich ontwikkeld tot een overkoepelend gesprekspartner van de overheid namens de culturele sector.

De Federatie participeert in de Taskforce. Gewerkt wordt aan een duurzame organisatievorm met als doelstelling bij te blijven dragen aan een gezonde duurzame, culturele en creatieve sector met perspectief op groei en erkenning. De agenda richt zich op kwesties met een evident sector-overstijgend belang.

III. Verslag collectieve activiteiten

De hierna besproken collectieve activiteiten worden namens de Federatie Auteursrechtbelangen, die daartoe ook de financieringsbehoefte bepaalt, gefinancierd door de leden van VOI©E.

Eind 2018 hebben de Federatie Auteursrechtbelangen en VOI©E besloten alle collectieve activiteiten, inclusief bureaunkosten Federatie, voor vijf jaar (2019 – 2023) te financieren via de contributieregeling van VOI©E. Verder gaat het hier om de bijdragen aan Platform Makers en stichting BREIN, het communicatieplan van de Federatie en de Geschillencommissie Auteurscontractenrecht op basis van jaarlijks goed te keuren begrotingen voor deze collectieve bestedingen. In 2023 hebben de VOI©E-leden besloten tot een alternatieve bijdrageregeling met ingang van 2024. De collectieve bestedingen die via de VOI©E-contributie lopen betreffen voortaan alleen nog de voorlichting, met name het onderwijsproject, en de Geschillencommissie auteurscontractenrecht.

De bijdragen aan Stichting BREIN en Platform Makers worden rechtstreeks bij de desbetreffende CBO's in rekening gebracht. Voor de bijdrage aan BREIN blijft VOI©E een coördinerende rol spelen. Deze ontwikkelingen hebben tevens geleid tot een nieuw samenwerkingsconvenant van de Federatie met VOI©E.

In het verslagjaar is tevens gediscussieerd over een mogelijke hervorming van de organisatie van de gezamenlijke belangenbehartiging via de Federatie Auteursrechtbelangen, VOI©E en BREIN. Deze discussie wordt in 2024 voortgezet..

III.a Communicatiebeleid (Onderwijsproject)

Centraal in het communicatiebeleid staat het gratis onderwijsprogramma van de Federatie. Het lespakket dat in samenwerking met KlasseTV is ontwikkeld bevatte in het verslagjaar 12 korte lessen (voor het groepsgesprek) en 3 verdieplingslessen. Essentieel is uiteraard de belangstelling van docenten. Met steun van het bedrijf Striped Elephant wordt op social media met succes de aandacht van docenten op de lessen gevestigd – dikwijls door in te spelen op een passende actualiteit. Het lesmateriaal is aantrekkelijk en geschikt om met moderne presentatietechnieken aan de leerlingen aan te bieden. Het wordt van tijd tot tijd door het secretariaat samen met deskundigen bij de platforms bijgeschaafd. De lessen zijn momenteel beschikbaar op twee platforms: KlasseTV en Gynzy.

Omdat de producent van KlasseTV, Teachers in Media, zijn werkzaamheden hiervoor heeft stopzet, is in het verslagjaar een nieuwe samenwerking gestart met een nieuwe partner voor de productie van lesmateriaal en het maken van een nieuw platform Wijs met media omgaan. Voor de extra kosten van deze transitie is vanuit de reserve van de Federatie en een extra bijdrage van VOI©E € 20.000 beschikbaar gesteld. Om nieuwe content te maken is vanaf 2024 het budget structureel verhoogd van € 50.000 naar € 60.000 per jaar.

Overige onderdelen van het onderwijspakket zijn:

- de minigames “CopyKoppie quests, onderdeel van de game Hackshield voor het basisonderwijs, die in de klas gespeeld kunnen worden;
- de jaarlijkse opdrachten gemaakt voor de succesvolle landelijke klassenwedstijd Mediamasters tijdens de Week van de Mediawijsheid;
- een les begrijpend lezen over een auteursrechtthema, op twee leesniveaus, die het gehele schooljaar gebruikt kan worden als onderdeel van het lesaanbod van Nieuwsbegrip.

Alles is ook terug te vinden op de kinderversie van de informatieve website auteursrecht.nl van de Federatie Auteursrechtbelangen: auteursrechtvoorjou.nl.

III.b Collectieve handhaving

De collectieve handhaving wordt in Nederland opgedragen aan stichting BREIN. BREIN stelt zich ten doel om zowel het ongeautoriseerde aanbod als het gebruik daarvan te verminderen. Het richt zich daarbij op alle betrokken partijen: sites/diensten, uploaders, hosting providers, access providers, betaaldiensten, adverteerders en advertentiediensten, zoekmachines en eindgebruikers/consumenten.

Hoewel opzettelijke inbreuk strafbaar is als misdrijf, legt de overheid de primaire verantwoordelijkheid voor handhaving bij de rechthebbenden zelf. Daarvoor is BREIN opgericht. BREIN dwingt de naleving van de bestaande wet- en regelgeving via de rechter af en creëert daarmee voor alle rechthebbenden een raamwerk van rechtspraak waarbinnen de civielrechtelijke handhaving plaatsvindt.

Maar in het verslagjaar is door de geïntensiveerde samenwerking met het openbaar Ministerie en de FIOD ook op strafrechtelijk terrein een mooie slag geslagen. Het FIOD heeft een succesvolle strafrechtelijke actie uitgevoerd in verband met een groot internationaal opererend illegaal IPTV-netwerk in Nederland dat structureel inbreuk maakt op auteursrechten en/of naburige rechten van onder meer BREIN's aangeslotenen en andere rechthebbenden. Er zijn bedrijfspanden en woningen doorzocht, auto's, computers, bankrekeningen en contant geld zijn in beslag genomen en vier personen zijn aangehouden. Honderdduizenden televisies bij illegale abonnees thuis gingen op zwart..

Tussen de Federatie en BREIN is een Convenant Collectieve Handhaving gesloten. De Federatie neemt daarin de verantwoordelijkheid voor de organisatie van de financiering op zich, waarbij VOICE een coördinerende rol heeft. De leden van het bestuur van BREIN worden door de Federatie benoemd op voordracht van Platform Makers en PCMI, ieder voor 50%. Belangrijke besluiten, zoals de vaststelling van de begroting en de jaarrekening, behoeven de goedkeuring van het Federatiebestuur.

Resultaten BREIN 2023

- BREIN voerde in 2023 de onderstaande aantallen handhavingsacties uit:
- 615 onderzoeken voltooid, 59 lopend
- 610 illegale sites/diensten verwijderd

- 9 sites en 208 proxy's/mirrors dynamisch geblokkeerd op IP en/of DNS
- 256 domeinen m.b.t. de geblokkeerde sites gemeld aan accessproviders i.v.m. dynamische websiteblokkade en gemeld aan Google i.v.m. delisting
- 501 proxy's en mirrors gestopt
- 14 illegale handelaren IPTV/VOD-abonnementen gestopt
- 14 streaming sites offline gehaald
- 23 grote uploaders, beheerders en/of scripters gestopt
- 4 usenet indexers offline gehaald bij Nederlandse hosting
- 25 cyberlocker linksites offline gehaald bij Nederlandse hosting
- 4 cyberlockers offline gehaald bij Nederlandse hosting
- 5 bittorrent sites offline gehaald bij Nederlandse hosting
- 6 downloadsites gestopt
- 6 open directories werden afgesloten
- 132.455 Google zoekresultaten verwijderd en op verzoek 167 YouTube bestanden en 63 links op andere sites
- 3.739 interventies waarbij online-advertenties voor illegale kopieën zijn verwijderd
- 41 schikkingen, waarvan 12 'knock & talks'
- 3 controles uitgevoerd op platenbeurs
- 3 Facebook groepen offline gehaald
- 1 video streamripper overgedragen aan onze internationale collega's
- 34 Google IPTV advertenties laten verwijderen (sinds Q4)
- 5 .nl domeinen van illegale IPTV sites gemeld bij SIDN
- 27 scam sites gemeld

III.c Geschillencommissie Auteurscontractenrecht

Auteurs, uitvoerend kunstenaars, uitgevers en producenten kunnen geschillen over hun exploitatiecontract voorleggen aan de daartoe door de wetgever aangewezen Geschillencommissie Auteurscontractenrecht. Deze geschillencommissie is door de Federatie Auteursrechtbelangen ondergebracht bij de Stichting Geschillencommissies voor Beroep en Bedrijf (SGB). De voorzitters van de commissie worden aangezocht door SGB, er is een 'pool' van commissieleden (aan de behandeling van een geschil nemen ten minste twee commissieleden deel) die zijn voorgedragen door Platform Makers en PCMI. De Federatie heeft daarnaast een aantal (bemiddelings)deskundigen voorgedragen. Het is de bedoeling dat de Geschillencommissie Auteurscontractenrecht waar mogelijk en zinvol altijd eerst probeert een schikking tot stand te brengen via bemiddeling door een deskundige.

De grondslag voor een geschillencommissie is via de Wet auteurscontractenrecht per 1 juli 2015 in de Auteurswet opgenomen.

Tot en met 2023 is in één geschil uitspraak gedaan en zijn twee geschillen na succesvolle bemiddeling geschikt.

Zowel makers als exploitanten kunnen hun geschil voorleggen aan de Geschillencommissie.

Exploitanten dienen zich te registreren bij de SGB om behandeling van een geschil mogelijk te maken. Er is een kleine eigen bijdrage die jaarlijks wordt geïndexeerd. Als een branche- of belangenorganisatie de door haar vertegenwoordigde exploitanten collectief aansluit, zijn daaraan geen registratiekosten verbonden. De overige kosten worden gefinancierd uit een door VOI©E beheerd fonds. Vanaf 2024 neemt het ministerie van OCW de vaste kosten voor zijn rekening.

In het verslagjaar heeft een werkgroep van de Federatie een reglementswijziging tot stand gebracht die in 2024 tot een breder draagvlak voor deze geschillenregeling moet zorgen. Aansluiting bij de Geschillencommissie betekent voortaan dat de exploitant verplicht is om deel te nemen aan bemiddeling door een bemiddelingsdeskundige van de commissie in het geval een maker zich tot de commissie wendt. Als geen schikking tot stand kan komen, is de instemming van beide partijen nodig om de Geschillencommissie het geschil verder te laten behandelen en een uitspraak te doen.

Ook is voorzien in de mogelijkheid dat ook organisaties van makers en uitvoerend kunstenaars of exploitanten een geschil namens hun achterban bij de commissie kunnen aanbrengen. Daarnaast is op verzoek van de betrokken organisaties van makers en muzikuitgevers mogelijk gemaakt dat de Geschillencommissie zich ook buigt over geschillen over aanpassing of beëindiging van muzikuitgavecontracten ongeacht de rechtsgrond in het kader van geschillen hierover als bedoeld in de repartitiereglementen van BumaStemra.

IV. De Federatie: organisatie, werkgroepen, bureau

IV.a Bestuur en Vergadering van Aangeslotenen

Het bestuur van de Stichting Federatie Auteursrechtbelangen bestaat uit negen vertegenwoordigers van de drie aangesloten platforms, drie van elk.

De voorzitters van de platforms traden in 2023 roulerend op als voorzitter van de Federatie.

Het bestuur bestond in 2023 uit de volgende personen:

Namens Platform Makers:

Erwin Angad-Gaur
Annemarie van Toorn
Caspar de Kieft

Namens Platform Creatieve Media Industrie:

Anne de Jong
Martijn David
Arie Landsmeer

Namens VOI©E:

Bernard Kobes (langdurig belet)
Fred Teeven
Felix Rottenberg

Het bestuur werd bijgestaan door een algemeen secretaris, Paul Solleveld.

Het bestuur van de Federatie Auteursrechtbelangen vergaderde in 2023 viermaal, op 10 maart, 5 juni, 18 september en 20 november. De Vergadering van Aangeslotenen kwam bijeen in een online vergadering op 11 december om het activiteitenplan en de begroting 2024 te bespreken.

IV.b Werkgroepen

De Federatie kent een werkgroep Juristen die bestaat uit een brede groep van auteursrechtelijke en nabuurrechtelijke deskundigen uit de kring van de bij de stichting aangesloten organisaties, die zowel de Federatie als VOI©E kan adviseren. In 2023 hoefde de werkgroep geen advies uit te brengen.

De werkgroep communicatie adviseert het bureau over het onderwijsproject. De werkgroep bestaat naast de algemeen secretaris en de directeur van VOI©E uit een onderwijsdeskundige en een communicatiespecialist.

IV.c Secretariaat

Het secretariaat van de Federatie is gevestigd aan het Lange Voorhout nr 57, waar zij huisvesting en bureau deelt met VOI©E. In 2023 verleenden Marleen van Vliet en Michel Frequin als vaste medewerkers van het bureau samen met de algemeen secretaris ondersteunende werkzaamheden voor de Federatie.

IV.d Financiën

Voor de financiën wordt verwezen naar het financieel verslag 2023 van de Federatie.